

Školský internát
ako súčasť SOŠ drevárskej, Lučenecká cesta 17,
960 01 Zvolen

VÝCHOVNÝ PROGRAM

Forma výchovy a vzdelávania	Týždenná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Školský internát zriadený BBSK
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy :	18.4.2024
Dátum prerokovania v rade školy :	29.4.2024
Platnosť dokumentu od: do:	1.5.2024
Schválené dodatky dátum: Dodatok č.1: Dodatok č.2: Dodatok č.3:	
Zriaďovateľ:	Banskobystrický samosprávny kraj Námestie SNP 23 974 01 Banská Bystrica

Pečiatka

Ing. Pavel Laššák
riaditeľ školy

Obsah.

1. Profil školského internátu	4
1.1. Charakteristika ŠI	4
1.2. Ubytovanie žiakov v školskom internáte	5
1.3. Priestory na voľnočasové aktivity	6
1.4. Priestory na športové aktivity	7
1.5. Organizácia a prevádzka	8
1.6.. Projektová činnosť	9
1.7. Činnosti ŠI v oblasti spolupráce s priateľským okolím	9
2. Princípy a ciele výchovy a vzdelávania	10
2.1. Ciele výchovy a vzdelávania	10
2.2. Princípy výchovy a vzdelávania	11
2.3. Zameranie internátu	11
2.4. Stratégia výchovno-vzdelávacej činnosti	13
2.5. Prepojenosť jednotlivých tematických oblastí výchovy	16
2.6. Kľúčové kompetencie žiaka internátu	16
2.6.1. Vzťah k celoživotnému vzdelávaniu	17
2.6.2. Komunikačné kompetencie žiaka	17
2.6.3. Pracovné kompetencie žiaka	17
2.6.4. Sociálne kompetencie žiaka	18
2.6.5. Občianske kompetencie žiaka	18
2.6.6. Kultúrne kompetencie žiaka	19
3. Formy výchovy a vzdelávania	19
4. Tematické oblasti výchovy	20
4.1. Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy	20
4.1.1. Komunikácia a práca s informáciami	20
4.1.2. Sebarozvoj a svet práce	21
4.1.3. Zdravie a subjektívna pohoda	22
4.1.4. Spoločnosť a príroda	23
4.1.5. Kultúra a umenia	23
4.1.6. Rodina a partnerské spolužitie	24

1. Profil školského internátu

1.1 Charakteristika ŠI

Školský internát (ďalej len ŠI) je súčasťou Strednej odbornej školy drevárskej.

Ubytovacia **kapacita** internátu je 211 miest.

Základnou organizačnou jednotkou výchovy a vzdelávania je **výchovná skupina**.

Školský internát poskytuje:

- Výchovno-vzdelávaciu činnosť, ubytovanie a stravovanie pre žiakov stredných škôl.
- **Výchovno-vzdelávacia činnosť** školského internátu (ďalej len „internát“) sa zameriava na pomoc žiakom pri príprave na školské vyučovanie, formovanie aktívneho postoja žiakov k sebvzdelávaniu a sebvýchove, uspokojovanie individuálnych potrieb a záujmov, na rozvíjanie nadania, špecifických schopností a tvorivosti, na aktívne využívanie voľného času, oddych a relaxáciu.
- Školský internát svojím výchovným programom školského zariadenia **nadväzuje** na výchovno-vzdelávaciu činnosť školy v čase mimo vyučovania a **úzko spolupracuje** s rodinou dieťaťa alebo žiaka.
- Vytvára podmienky pre **uspokojovanie individuálnych potrieb a záujmov** žiakov prostredníctvom mimoškolských aktivít.

Lokalizácia ŠI a popis budovy ŠI:

ŠI je umiestnený v pokojnej okrajovej časti mesta v samostatnej sedem podlažnej skeletovej budove, ktorá je v prízemí prepojená chodbou so školou. Vonkajší areál je oplotený.

V budove ŠI je 68 dvoj a trojlôžkových izieb. Na každom poschodí sú spoločné sociálne zariadenia.

Školská jedáleň s kapacitou 300 miest je umiestnená na prízemí internátu.

Časť priestorov prenajímame - Centru pre deti a rodiny, zubnej ambulancii a mobilným operátorom.

Rozdelenie priestorov:

Suterén – relaxačné centrum, hospodársko-prevádzková časť

Prízemie – jedáleň, recepcia, banketová miestnosť, Centrum pre deti a rodiny, zubná ambulancia, wellness ,stolný tenis

I. poschodie – odborné učebne pre tvorbu nábytku a interiérov

II. poschodie – študentský klub, posilňovňa, čajovňa, ošetrovňa, bezbariérová izba, zborovňa vychovávateľov

III. až VII. poschodie – ubytovacie priestory izby dvojposteľové a trojposteľové, klubovne, kuchynky, spoločné sociálne zariadenia

Strecha – klubovňa, výt'ah, GSM stanica Telekom, Swan, O2

1.2 Ubytovanie žiakov v školskom internáte

V internáte sú ubytovaní žiaci Strednej odbornej školy drevárskej a piatich stredných škôl na území mesta Zvolen. Žiaci prevažne pochádzajú z regiónu Banskobystrického samosprávneho kraja.

Prijímanie žiakov do internátu na nasledujúci školský rok realizujeme v období po prijímacích skúškach v jednotlivých stredných školách a podľa voľných miest aj v priebehu nasledujúceho školského roka. Hlavným kritériom pri prijímaní žiakov je ubytovacia kapacita internátu, v prípade väčšieho záujmu žiakov je to aj kritérium vzdialenosť bydliska žiaka od sídla internátu.

Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s ubytovaním v školskom internáte :

Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s ubytovaním v internáte je určená všeobecným záväzným nariadením zriaďovateľa internátu . Konkrétna výška príspevku je uvedená v rozhodnutí riaditeľa školy a je vždy najnižšia vo Zvolene.

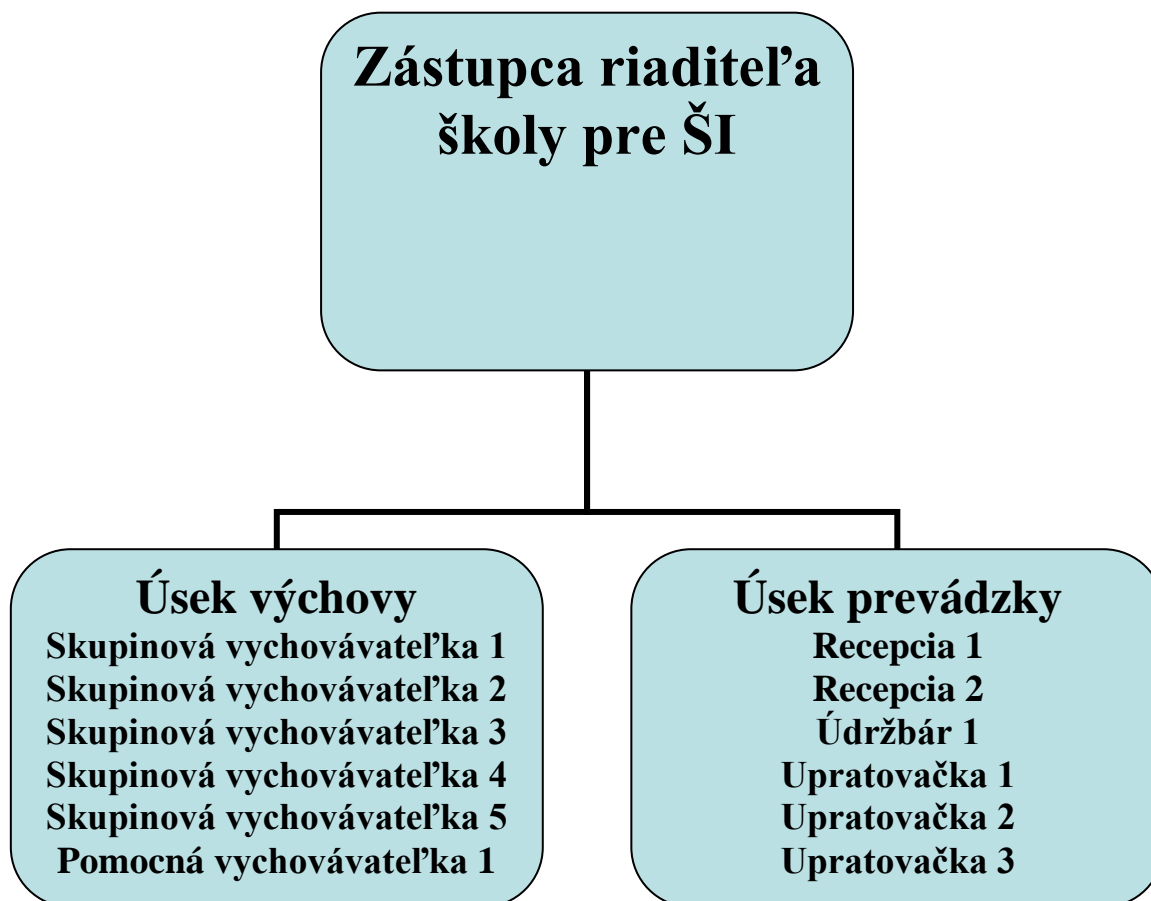
1.3 Priestory na voľnočasové aktivity

Počítače + internet	denne od 15:00 do 21:00	303, 311
Vzduchovková strelnica	streda od 18:30 do 19:00	suterén
Dielňa pre prácu s drevom a elektro	denne od 15:00 (min. dvaja)	suterén
Vrece na boxovanie	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Fitnes telocvičňa	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Biliard	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Posilňovňa	denne od 15:00 do 18:00	206
Stolný futbal	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Fotoateliér	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Fitnescentrum	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Elektronické šípky	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Šach, spoločenské hry	denne podľa záujmu	vlastná izba
Stolný tenis	denne od 13:00 do 21:00	prízemie
Relaxačná miestnosť Trend	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Kardio fit	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Sauna	pondelok až štvrtok od 20:00	suterén
Vzdušný hokej	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Soľná jaskyňa	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Knižnica	denne od 16:00 do 21:00	522
Kaderníctvo	denne od 16:00 do 21:00	suterén
Katakomy	podľa záujmu (min. štyria)	suterén
Herňa PS5	denne od 13:00 do 21:00	suterén
Čajovňa	denne od 13:00 do 21:00	202
Workout ihrisko	denne	areál
Kyslíková terapia	Denne od 16.00 do 21.00	201

1.4 Priestory na športové aktivity

Telocvična (veľká)	súťaže
Telocvična (veľká)	volejbal
Volejbalové ihrisko	areál
Telocvična (veľká)	futbal, florbal
Basketbalový kôš	areál
Relax centrum	
Posilňovňa (II. posch.)	
Vzduchovková strelnica	
Gymnastická telocvična	

1.5 Organizácia a prevádzka Školského internátu:

1.6. Projektová činnosť ŠI

Zapojili sme sa do výzvy MŠ SR „Elektronizácia a revitalizácia domovov mládeže“. Úspešní sme boli vo všetkých častiach výzvy, spolu **sme získali 16 000 €**.

Realizujeme **dlhodobé projekty** :

- spolupráca s inými školskými internátmi , najmä v športovej, kultúrnej a výmennej oblasti 1–dňové recipročné výmenné pobyty žiakov ,
- partnerská spolupráca s Resocializačným zariadením pre drogovovo závislých

Celointernátne projekty :

- privítanie žiakov I. ročníkov,
- rozlúčka so žiakmi IV. ročníkov,
- vianočný program,
- kurz varenia,
- stavanie ekologického mája,
- spoločné opekanie,
- Diskoples

1.7 Činnosti ŠI v oblasti spolupráce s priateľským okolím

▪ Spolupráca s rodičmi

Spolupracujeme len s rodičmi žiakov. Rodičia môžu prísť do internátu kedykoľvek. Organizujeme stretnutie s rodičmi pri nástupe žiakov do internátu na začiatku školského roka. Súčasťou činnosti ŠI je individuálna konzultačná činnosť s rodičmi podľa požiadaviek rodičov a potrieb ŠI.

▪ Spolupráca so zriaďovateľom v otázkach celoživotného vzdelávania pedagogických zamestnancov a realizácie projektových výzev a spolupráce s inými ŠI v pôsobnosti zriaďovateľa, celoslovenská sekcia zamestnancov školských internátov

▪ Spolupráca s kultúrnymi inštitúciami a verejnými inštitúciami ako: NIVAM RP Banská Bystrica, policajný zbor SR Zvolen, Psychologická poradňa Zvolen, Divadlo JGT Zvolen, ŠI na území mesta Zvolen v otázkach výchovnej prevencie, celoživotného vzdelávania, odovzdávania dobrých pedagogických skúseností a špecifických vplyvov na výchovu a vzdelávanie.

2. Princípy a ciele výchovy a vzdelávania

- Východiskom pre formuláciu princípov a cieľov výchovy a vzdelávania pre ŠI sú princípy a ciele výchovy a vzdelávania definované v Zákone č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a doplnení niektorých zákonov §3 a § 4.

- Štátny výchovný program pre ŠI
- Požiadavky na výchovu a vzdelávanie pre 21. storočie (Well being, Soft skills, Digital skills a Inklúzia)
- z vlastnej koncepcie ŠI

2.1 Ciele výchovy a vzdelávania

- Rozvíjať osobnosť:
  - a) dobrovoľnou účasťou na výchovno-vzdelávacej činnosti vo voľnom čase orientovanej na rozvoj vedomostí, zručností a postojov
  - b) autonómnou zodpovednou prípravou na vyučovanie,
  - c) autonómnym výberom zmysluplného využívania voľného času
- Získať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu .
- Uspokojiť individuálne záujmy a potreby.
- Kultivovať talent a špecifické osobnostné schopnosti.
- Získavať a prehľbovať najmä:
  - komunikačné kompetencie ,
  - sociálne kompetencie,
  - občianske kompetencie,
  - kultúrne kompetencie

Princípy a ciele výchovy a vzdelávania sú preukazované charakterom **činnostného** vzdelávania a výchovy a v kontexte **individuálneho prístupu** ku každému žiakovi.

2.2 Princípy výchovy a vzdelávania

- projektovať výchovno-vzdelávaciu činnosť ako prostriedok
  - pre rozvoj základových a prierezových spôsobilostí / gramotností
  - pre rozvoj kľúčových kompetencií žiakov
  - pre rozvoj zručností metakognície žiakov.
- venovať pozornosť prevencii šikanovania a iných sociálno-patologických javov,
- vytvárať dostatočný priestor pre participáciu žiakov na živote internátu,
- viesť žiakov k intrapersonálnym a interpersonálnym spôsobilostiam

- pomáhať žiakom hľadať a nachádzať spôsoby ako sa úspešne vyrovnáť so svojim životom
- učiť žiakov zapájať sa do projektov orientovaných na aktívne občianstvo a solidaritu medzi mladými ľuďmi

2.3. Zameranie internátu

V internáte preferujeme hodnoty **zodpovednosti, samostatnosti, spolupráce a tolerancie.**

- Kvalitným technickým, materiálnym a priestorovým zabezpečením a inšpirujúcou ponukou výchovno-vzdelávacích aktivít vytvárame podmienky pre rozvíjanie schopností a uspokojovanie záujmov každého žiaka.
- Rešpektujeme slobodu žiakov a zamestnancov.
- Umožňujeme slobodné vyjadrovanie názorov pri rešpektovaní trestného zákona.
- Podporujeme pozitívne sociálne správanie, vyjadrovanie úcty k starším, dodržiavanie základov kvalitných medziľudských vzťahov.

Vo výchove a vzdelávaní kladieme dôraz

- na rozvoj kľúčových kompetencií - vedomostí, zručností a schopností žiakov získaných na výchovno-vzdelávacej činnosti v Strednej odbornej škole drevárskej a na celkový rozvoj žiaka.
- Vo výchovno-vzdelávacej činnosti rozvíjame najmä kľúčové kompetencie žiaka súvisiace s prípravou na povolanie a na aktívny život v spoločnosti.
- Preferujeme vzťah k celoživotnému vzdelávaniu, k zdravému životnému štýlu, k aktívnemu využívaniu voľného času, ku kultúre, rozvoj samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie a za svoje konanie, rozvoj tvorivosti a schopností kriticky riešiť konflikty.
- Zameriavame sa na prácu s malými sociálnymi skupinami a rozvoj sociálnych zručností

Naším **špecifikom** je zmysluplné využívanie voľného času žiakov poskytovaním mimoriadne kvalitného technického a priestorového zabezpečenia voľnočasových aktivít.

Žiaci majú zabezpečený **každodenný prístup** k on-line informáciám a poznatkom od 6.30 hod do 21.30 hod.

Individuálne záujmy žiakov rozvíjame ponukou krúžkovej činnosti a možnosťami individuálnej samostatnej činnosti žiakov v oblastiach :

- počítače + internet, 3D tlač
- športová streľba na vzduchovkovej strelnici,
- rezbárska dielňa,
- stolný futbal,
- biliard,
- posilňovňa,
- elektronické šípky,
- šach,
- stolný tenis,
- varenie,
- soľná jaskyňa
- relaxácia,
- herňa PS5
- knižnica,
- sauna,
- kadernícky salón,
- klubovne.
- centrálny klub
- vzdušný hokej

V suteréne internátu máme stálu expozíciu rôznych artefaktov z histórie internátu, ktorú každoročne dopĺňame.

V budúcnosti chceme kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti zvyšovať:

- aplikovaním metód neformálneho vzdelávania s výrazným posilnením participácie žiakov na živote internátu,

- orientovaním ďalšieho vzdelávanie vychovávateľov na problematiku aktívneho občianstva, ochranu detských a ľudských práv a predchádzania všetkým formám diskriminácie a intolerancie,
- skvalitňovaním digitalizácie riadiacich procesov v internáte

2.4. Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

Naše stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti smerujú k rozvíjaniu určených kľúčových kompetencií, prípadne k utváraniu nových kompetencií žiaka.

Preferujeme uplatňovanie inovačných aktivizujúcich metód a foriem práce, aplikovanie modelu tvorivo-humanistickej výchovy (partnerský vzťah ku žiakovi, humanistické hodnotenie žiaka), niektoré metódy a zásady neformálneho vzdelávania (participácia, dobrovoľníctvo, subsidiarita), využívanie moderných IKT, úzku spoluprácu s rodinou žiaka, vytváranie prostredia podobného rodinnému prostrediu, kontinuálne ďalšie vzdelávanie vychovávateľov. Pri rozvíjaní kľúčových kompetencií žiakov uplatňujeme najmä tieto stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti :

Kľúčové kompetencie žiaka	Pedagogické stratégie
Získať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizácia, inscenačné hry, hranie rolí - povzbudenie - brainstorming - vedomostná súťaž, kvíz a záujmová činnosť - zážitková výchova - aktivizácia - spoločný projekt
Pracovné kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - individuálny prístup - spätná väzba - diskusia - zážitková výchova - hodnotenie - súťaže - výstavy

	<ul style="list-style-type: none"> - motivácia - pracovná a záujmová činnosť - prácu s netradičným materiálom - samostatná práca
Komunikačné kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - žiacka samospráva - povzbudenie - motivácia - argumentácia - debatný klub - diskusia - dialóg - rozhovor - aktivizácia - tréning - mediácia - spätná väzba - celointernátne podujatie - spoločný projekt
Sociálne kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - motivácia - dramatizácia - inscenačná hra , - hranie rolí - diskusia - kultúrny program - individuálny prístup - tréning - subsidiaritou
Občianske kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - príklad - debata - argumentácia - hra - participácia - žiacka samospráva

	<ul style="list-style-type: none"> - motivácia - beseda s odborníkom - kultúrne podujatie - vysvetlenie - dramatizácia - hranie rolí - motivácia - projekt - dobrovoľníctvo
Kultúrne kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - invenčné podujatie, - kurz kultúrneho správania, spoločenského tanca - motivácia - divadlo, opera, výstava - vysvetlenie - interkulturálny dialóg - motivácia - dlhodobý kultúrny projekt

2.5. Prepojenosť jednotlivých tematických oblastí výchovy.

Výchovno-vzdelávací proces realizujeme tak, že obsahové zameranie jednotlivých výchovno-vzdelávacích činností aplikujeme integrovanie vo viacerých tematických oblastiach výchovy naraz, čo nám umožňuje využívať efektívne metódy pri rozvoji osobnosti žiaka (napr. tréning, samostatné prezentácie a pod.) . Preferujeme prepojenosť jednotlivých tematických oblastí výchovy najmä v : rozvoji **samostatnosti, zodpovednosti, spolupráce, tolerancie, tvorivosti a aktívneho spôsobu života žiakov.**

2.6. Kľúčové kompetencie žiaka internátu

Vo výchove mimo vyučovania nadväzujeme na výchovno-vzdelávaciu činnosť Strednej odbornej školy drevárskej a gradáciu gramotností.

Chceme umožniť individuálny rozvoj osobnosti každého žiaka, jeho záujmov, potrieb, poznatkov, spôsobilostí, zručností, postojov a hodnôt, pripraviť ho na život v otvorenej informačnej spoločnosti, motivovať k celoživotnému vzdelávaniu, aktívnemu využívaniu voľného času a k aktívnemu občianstvu, posilňovať jeho úctu k rodičom, k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášanlivosti, tolerancii, kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu.

Súbor kľúčových kompetencií chceme v procese výchovno-vzdelávacej činnosti rozvíjať a navzájom prelínať v jednotlivých tematických oblastiach výchovy. Žiak ich počas pobytu v internáte môže rozvíjať dobrovoľnou účasťou na výchovno-vzdelávacích aktivitách a na záujmovej činnosti. Zameriavame sa na tieto kompetencie žiaka ŠI: vzťah k celoživotnému vzdelávaniu, komunikačné, pracovné, sociálne, občianske, a kultúrne kompetencie.

Stanovené kompetencie predstavujú náš plánovaný cieľový výstup, ktorý chceme dosahovať systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom. Uvedomujeme si, že niektorí žiaci tento výstup nebudú schopní dosiahnuť. Chceme im však pomôcť dosiahnuť čo najoptimálnejší výsledok. Chceme dosiahnuť postupné osvojovanie týchto kľúčových kompetencií, zodpovedajúce osobnostným možnostiam žiakov ŠI:

2.6.1. VZŤAH K CELOŽIVOTNÉMU VZDELÁVANIU

- rieši nové, neznáme úlohy a situácie
- vyhľadáva nové informácie
- analyzuje rôzne informácie
- uvedomuje si význam celoživotného vzdelávania
- je otvorený k ďalšiemu vzdelávaniu
- získané informácie vie aplikovať v praktickom živote

2.6.2.KOMUNIKAČNÉ KOMPETENCIE ŽIAKA

- ovláda všetky dostupné formy komunikácie
- využíva kritické myslenie pri vyhľadávaní vhodných informácií
- ovláda a tvorivo využíva informačno-komunikačné technológie
- uplatňuje komunikačné zručnosti predchádzajúce konfliktom (pozitívna komunikácia, ja výrok, prijímanie a dávanie spätnej väzby)
- uplatňuje komunikačné zručnosti pri tvorivom a kritickom riešení problémov
- uplatňuje techniky aktívneho počúvania a efektívnej komunikácie s ostatnými ľuďmi
- preberá zodpovednosť za svoje komunikačné správanie

2.6.3. PRACOVNÉ KOMPETENCIE ŽIAKA

- ovláda základné sebaobslužné pracovné návyky
- samostatne pracuje a zapája sa do práce vo výchovnej skupine a v internáte
- nesie zodpovednosť za výsledky skupiny
- prijíma spätnú väzbu
- kriticky hodnotí svoj pokrok
- uvedomuje si potrebu svojej prípravy na vyučovanie, ako prostriedok sebarealizácie a osobného rozvoja
- uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti
- má zodpovedný postoj k svojej profesionálnej budúcnosti
- stanovuje si ciele a priority podľa svojich osobných schopností a záujmov
- ovláda manuálne zručnosti potrebné pre praktický život
- je otvorený svoje manuálne zručnosti tvorivo rozvíjať

2.6.4. SOCIÁLNE KOMPETENCIE ŽIAKA

- pozná techniky sebariadania
- pozná techniky sebamotivácie
- pozná techniky sebahodnotenia
- uvedomuje si zodpovednosť dodržiavania spoločných pravidiel a vie prijať zodpovednosť za ich porušenie
- uplatňuje vlastnú autonómiu v skupine,

- rešpektuje úlohy skupiny
- uvedomuje si význam empatie
- uvedomuje si význam vytvárania kvalitných medziľudských vzťahov
- efektívne spolupracuje v skupine
- prijíma spätnú väzbu
- rešpektuje názory ostatných ľudí
- je schopný stanoviť si ciele vlastného rozvoja

2.6.5. OBČIANSKE KOMPETENCIE ŽIAKA

- vie sa orientovať v základných humanistických hodnotách
- pozná svoje práva
- uvedomuje si potrebu prevzatia zodpovednosti za svoje konanie
- má zodpovedný vzťah ku svojmu zdraviu
- uvedomuje si význam kvalitného životného prostredia a dopad ľudskej činnosti na životné prostredie
- vie participovať pri pozitívnych zmenách v živote ŠI
- má informácie o princípoch aktívneho občianstva
- uvedomuje si význam interkulturálneho dialógu, dodržiavania ľudských práv a boja proti rasizmu a xenofóbii
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva
- rešpektuje práva ostatných ľudí

2.6.6. KULTÚRNE KOMPETENCIE ŽIAKA

- pozná základné zásady spoločenskej etikety
- vie sa podieľať na vytváraní kultúrneho prostredia
- uvedomuje si rozdiel medzi vulgárnym a kultúrnym správaním sa
- uvedomuje si potrebu prijímania kultúry v bežnom živote každého človeka
- prijíma kultúrne podnety (napr. návšteva kultúrnych podujatí)
- používa kultúrne prejavy v styku s ostatnými ľuďmi
- rešpektuje iné kultúry a kultúrne tradície
- má skúsenosti so spoluprácou na pripravovaní kultúrneho podujatia v skupine

3. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchovu mimo vyučovania uskutočňujeme formou týždenného, spravidla štvorročného výchovno-vzdelávacieho pôsobenia, vo výchovnej skupine, v ktorej je najviac 30 žiakov a to pravidelnými, nepravidelnými a priebežnými činnosťami.

Vo výchove mimo vyučovania rešpektujeme slobodu žiaka vo výbere účasti na výchovno-vzdelávacej činnosti, najmä v oblasti:

- výchovno-vzdelávacej činnosti (výchovná aktivita) - vo výchovnej skupine alebo v rámci školského internátu a na podujatiach internátu aj mimo sídla internátu
  - záujmovej činnosti - v záujmovom útvare, alebo v individuálnej záujmovej činnosti žiaka
  - kurzoch
- kultúry správania
- rodinnej výchovy a prípravy na zamestnanie

Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania je individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia aktivita vo výchovnej skupine a hromadná výchovno-vzdelávacia aktivita v internáte.

Vo výchovno-vzdelávacom procese preferujeme zážitkové, aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce. Vo vzťahu ku žiakom uplatňujeme partnerský prístup a motivačné humanistické hodnotenie, spolupracujeme s rodinou žiaka.

4. TÉMATICKE OBLASTI VÝCHOVY.

Tematické oblasti výchovy reprezentujú odporúčaný obsah pre výchovno-vzdelávaciu a záujmovú činnosť v školskom internáte. Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy boli adaptované vo vzťahu k požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných žiakov, ako aj trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, diferenciacia, individualizácia a i.).

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie
6. Rodina a partnerské spolužitie

Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Netvorí uzavretý celok, ale otvorenú obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania a výchovy vo voľnom čase. Ich implementácia do výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom internáte nie je podmienená striedaním všetkých oblastí počas jedného pracovného týždňa, ale je nevyhnutné zabezpečiť komplexný rozvoj osobnosti dieťaťa a žiaka vo všetkých oblastiach. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školský internát plnohodnotne podieľa na intrapersonálnom aj interpersonálnom rozvoji žiakov a ich príprave na život.

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika tematickej oblasti výchovy:

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy. Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti. Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detekovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita a subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií. Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

Ciele tematickej oblasti výchovy:

- Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
- Kultivovať zručnosti komunikácie využívaním všetkých dostupných foriem komunikácie ako verbálnej, neverbálnej, komunikácie činom, partnerskej komunikácie, online komunikácie.
- Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.

- Orientovať sa vo svete "Internet vecí".
- Používať kritické myslenie pri práci s informáciami získavanými z rôznych zdrojov a z internetu. Spolupracovať v online prostredí využívaním kolaboratívnych nástrojov a funkčnou prácou s aplikáciami.
- Upevňovať vlastné prezentačné zručnosti cez rozvíjanie komunikačných zručností a zručností diskutovať a obhajovať vlastné názory.
- Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
- Využívať matematické myslenie, logické operácie pri práci s IKT.

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika tematickej oblasti výchovy:

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba. Sebadôvera, sebaopoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam. Time management, sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba. Soft skills – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne rozhodovanie sa, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

Ciele tematickej oblasti výchovy:

- Využívať experimentovanie a bádanie v praktickom živote a štúdiu.
- Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a finančnú gramotnosť pri úspešnom zapájaní sa do bežného života.
- Orientovať sa na pracovnom trhu a uvedomovať si význam celoživotného vzdelávania.
- Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
- Prejavovať záujem o dobrovoľnícku prácu.
- Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
- Používať zručnosti kooperácie a spolupráce pri spoločných voľnočasových aktivitách.

4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, aspirácie, túžby. Postoje, názory. Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako súčasť rastu, života.

Subjektívna pohoda ako schopnosť rasti bez strachu, úzkosti, nežit' v obrane. Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť. Pocit spokojnosti – zmysel života. Skutočný život a virtuálna realita

Ciele tematickej oblasti výchovy:

- Uplatňovať zásady zdravého životného štýlu, kontrolovať a regulovať svoje správanie v otázkach zodpovednosti za vlastné zdravie.
- Zapájať sa do realizácie aktivít na podporu telesného a duševného zdravia, aktívneho oddychu a relaxácie.
- Uplatňovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
- Zvyšovať informovanosť o negatívnom vplyve užívania návykových látok na kvalitu života a zdravie človeka.
- Zvyšovať úroveň svojej emocionálnej inteligencie uplatňovaním zručností empatie, aktívneho počúvania, ovládania svojich kladných aj záporných emócií.
- Formovať zdravý sebaobraz a zodpovedný vzťah k svojmu telu, k sebe samému a k iným ľuďom.
- Upevňovať vlastnú prosociálnosť vo vzťahu k spolužiakom, rodičom, učiteľom, vychovávateľom a ďalším aktérom výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do harmonogramu dňa
- Získať správne držanie tela a kultivovaný pohybový prejav.

4.1.4 Spoločnosť a príroda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva. Sociálne znevýhodnené (vylúčené skupiny) skupiny. Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medzil'udské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita. Trvalo udržateľný rozvoj. Globálne problémy ľudstva.

Ciele tematickej oblasti výchovy:

- Utvrďovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
- Spolupodieľať sa na živote v skupine.
- Obmedzovať ovplyvniteľnosť aktívnymi skupinami spochybňujúcimi demokratické hodnoty.

- Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich s osobnými, spoločenskými, alebo globálnymi situáciami.
- Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
- Upevňovať poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
- Predchádzať vplyvu sociálno-patologických javov, prevziať zodpovednosť za svoje konanie.

4.1.5 Kultúra a umenie

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Kultúrne dedičstvo – tradície, zvyky, obyčaje. Rozmanitosť a vplyv iných kultúr. Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina. Náboženstvo. Národnostné menšiny. Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické. Sebavyjadrenie cez umenie.

Ciele tematickej oblasti výchovy:

- Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
- Nadobudnúť interkultúrne spôsobilosti a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
- Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné, pohybové a pod.) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, rozvoj vizuálnej gramotnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
- Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaniu kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia a širokých kultúrnych kontextov a tradícií.
- Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
- Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
- Využívať aktivity múzeí, galérií a divadiel pre zmysluplné využívanie voľného času, možnosť vlastného vzdelávania a aktívny oddych.

4.1.6 Rodina a partnerské spolužitie

Charakteristika tematickej oblasti výchovy:

Hodnota rodiny. Zdravé vzťahy – vzťahy v rodine, priateľstve, partnerskom spolužití, zdravé sexuálne vzťahy. Intimita, dôvera a porozumenie druhému človeku. Hodnoty, ktoré ovplyvňujú kultúru vzťahov a sexuality. Pozitívny a negatívny vplyv rovesníckych skupín na rozhodnutia a správanie súvisiace so vzťahmi a sexualitou. Dôležitosť telesnej integrity, súhlasu a rešpektu v intímnych vzťahoch.

Starostlivosť o zdravie svojho tela a o budovanie pozitívneho a zdravého sebaobrazu. Sexuálne prenosné infekcie a choroby, bezpečné spôsoby ochrany pred nimi; rôzne antikoncepcné metódy a možnosti ich komunikácie pri plánovaní rodičovstva. Sexuálne násilie a bezpečnosť – rôzne formy sexuálneho násillia, bezpečnosť v offline a online priestore. Vhodné a nevhodné sexuálne obsahy v médiách a ich vplyvy na sebaobraz a vzťahy.

Ciele tematickej oblasti výchovy:

- Chápať význam a hodnotu rodiny a priateľstva a podporovať kultúru zdravých vzťahov v rodine, priateľstve a partnerskom spolužití.
- Rozvíjať základné zručnosti umožňujúce slobodne, bezpečne a zodpovedne sa rozhodovať a konať vo svojich vzťahoch v rôznych vývinových etapách dospievania.
- Rozpoznať hranice svojich (a všeobecne ľudských) práv vo vzájomných vzťahoch, vrátane intímnych, a v kontexte reprodukčného a sexuálneho zdravia.
- Formovať zdravý sebaobraz a zodpovedný vzťah k svojmu telu, k sebe samému a k iným ľuďom.
- Kriticky vnímať a hodnotiť komerčnú podobu sexuality v médiách.
- Poznať a využívať nástroje prevencie sexuálneho zneužívania a sexualizovaného násillia.
- Orientovať sa v službách pomoci, poradenstva a podpory v oblasti intimity, duševného a telesného stavu.